

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Fundamentos de Cuántica	Código	610G04015		
Titulación					
Descriptorios					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalegoInglés				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Química				
Coordinación	García Dopico, María Victoria	Correo electrónico	victoria.gdopico@udc.es		
Profesorado	Fernandez Perez, María Isabel	Correo electrónico	isabel.fernandez.perez@udc.es		
	García Dopico, María Victoria		victoria.gdopico@udc.es		
Web	https://campusvirtual.udc.gal/course/view.php?id=15391				
Descrición xeral	<p>A química é unha disciplina que se encarga de estudar a materia, as súas propiedades, transformacións e a súa interacción coa radiación electromagnética e, este estudo implica ser capaz de describir o comportamento dos elementos básicos que compoñen a materia (electróns e núcleos atómicos) a nivel microscópico. E é ao que nos dedicaremos neste tema, a descubrir as leis da mecánica que nos permiten explicar o comportamento das partículas microscópicas, xa que non obedecen ás leis da física clásica senón á mecánica cuántica pouco intuitiva.</p> <p>É esencial saber aplicar rigorosamente os seus principios para derivar as leis que rexen a materia, a súa estrutura, os tipos de enlaces e as súas transformacións e ver como teñen importantes consecuencias a nivel macroscópico. Unha vez que coñezamos as bases da mecánica cuántica, introduciremos os fundamentos da mecánica estatística que serve de ponte para calcular as propiedades macroscópicas da materia empregando a mecánica cuántica.</p> <p>Todos os conceptos destas novas mecánicas aplicaranse para simular e analizar as propiedades da materia a escala nanoscópica.</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	A1	B2	C1
Coñecer os principios da mecánica cuántica	A2	B6	C2
	A3	B8	C3
	A7	B9	
		B11	
Coñecer os principios da mecánica estatística	A1	B1	C2
	A2		
	A3		
	A7		
Aplicar os contidos teóricos adquiridos á explicación de fenómenos experimentais	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B3	C3
	A7	B4	C8
		B6	
		B7	
		B8	

Saber aplicar os principios da mecánica cuántica para describir a estrutura e propiedades de átomos e moléculas	A1	B1	C2
	A2	B2	C3
	A3	B3	C7
	A7	B4	C9
		B5	
Adquirir habilidades no manexo e busca de bibliografía relacionada cos contidos da materia.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B9	C4
	A7	B12	C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción á Mecánica Cuántica: Postulados	<ul style="list-style-type: none"> - Antecedentes históricos - Postulados da Mecánica Cuántica - Ecuación de Schrödinger independente do tempo - Importancia dos postulados: principio de correspondencia e de incerteza e superposición de estados. - Espazos de potencial. Confinamento e cuantización
2. Estudo do movemento de traslación de partículas confinadas en pozos de potencial lineales	<ul style="list-style-type: none"> - A partícula libre - Pozo de potencial mono-dimensional: modelo da partícula nunha caixa. Funcións de onda e niveis de enerxía. - Pozos de potencial bi- e tri-dimensionais. Separación de variables e degeneración. - Estudo de outros pozos de potencial - Efecto Túnel
3. Estudo do movemento de vibración	<ul style="list-style-type: none"> - Modelo do oscilador armónico para o estudo do movemento de vibración - Aplicación do modelo do oscilador para o estudo de vibración de moléculas: funcións de onda. Niveis de enerxía vibracionais. Anarmonicidade. - Aplicacións do modelo de oscilador armónico para o estudo da condutividade térmica de sólidos: fonóns - Movemento de partículas en pozos de potencial parabólicos de diferentes dimensións. Niveis electrónicos.
4. Estudo do movemento de rotación	<ul style="list-style-type: none"> - Momento angular en mecánica clásica - Momento angular en mecánica cuántica - Estudo do movemento de rotación de partículas confinadas en espazos circulares, cilíndricos e esféricos: modelos de partícula nun anel, nun disco e nunha esfera. Niveis electrónicos - Estudo do movemento de rotación de moléculas: modelo do rotor ríxido. Enerxía de rotación: niveis rotacionais. Armónicos esféricos. - Cuantización do momento angular.
5. Estudo dos átomos hidroxenóides	<ul style="list-style-type: none"> - Resolución da ecuación de Schrödinger para o átomo ou ión hidroxenóide. - Funcións de onda radial e angular. - Niveis de enerxía. - Orbital atómico. - Función de distribución radial. - Funcións de onda reais: representación radial e angular. - Efecto Zeeman.

6. Métodos aproximados	<ul style="list-style-type: none">- Resolución da ecuación de Schrödinger en sistemas de interese químico- Método da perturbación.- Método de variacións: teorema variacional.- Funcións variacionais lineais: ecuacións seculares.- Aplicacións de métodos aproximados á química cuántica
7. Estudo dos átomos polieletrónicos	<ul style="list-style-type: none">- Estudo do átomo de helio.- Orbitais Slater- Correlación electrónica: método de campo autoconsistente Hartree-Fock.- Momento angular de xiro.- Antisimetría: principio de exclusión de Pauli.- Táboa periódica.- Configuración electrónica, termos e niveis- Momento angular orbital total: acoplamentos espín-órbita e jj- As regras de Hund.- Espectroscopia atómica. Termos atómicos. Normas de selección.
8. Estudo do enlace químico. Introducción ao estudo das moléculas	<ul style="list-style-type: none">- O Hamiltoniano molecular- Aproximación de Born-Oppenheimer.- Teoría dos orbitais moleculares e teoría do enlace de valencia.- Aplicación do método dos orbitais moleculares ao ión da molécula de hidróxeno.- Orbitais moleculares: enlaces e antienlaces.- Moléculas diatómicas homonucleares.- Moléculas diatómicas heteronucleares.- Enlace polar: electronegatividade- Termos moleculares- Superficies de enerxía potencial
9. Fundamentos de Mecánica Estatística	<ul style="list-style-type: none">- Fundamentos do método mecano-estadístico.- Bases da termodinámica estatística.- Estudo termodinámico estatístico dos gases ideais.- Interpretación estadística das propiedades termodinámicas dos sólidos.
10. Métodos semiempíricos	<ul style="list-style-type: none">- Métodos ab initio e semiempíricos.- Método OM para moléculas poliatómicas: aprox. valencia dirixida. -Orbitais híbridos- Método Hartree-Fock para moléculas.- Teoría OM aplicada a moléculas conxugadas e aromáticas: aproximación de Hückel.- Teoría de bandas- Máis aló da aproximación Hartree-Fock: métodos post-HF- Introducción á química computacional: métodos de interacción de configuración e métodos funcionais de densidade
11. Efectos cuánticos en nanoestruturas	<ul style="list-style-type: none">-Macroestruturas vs nanoestruturas metálicas- Aplicación da mecánica cuántica ao estudo da condutividade de sólidos metálicos macroscópicos: modelo do electrón libre nun potencial periódico. Teoría de bandas: funcións de Bloch e teorema de Bloch.- Aplicación da termodinámica estatística ao estudo da condutividade de sólidos metálicos macroscópicos: A función de Fermi. Densidade do estado e ocupación. Enerxía Fermi,- Estudo da cuantificación en sistemas nanoscópicos: pozos cuánticos, cables cuánticos, pozos cuánticos e outras nanoestruturas máis complexas. Aplicacións en dispositivos electrónicos.

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 B1 B6 B9 C2 C3	32	50	82
Seminario	A1 A2 A3 A7 B1 B2 B3 B5 B7 B8 B9 C2 C3	16	31	47
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A7 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C7 C8 C9	0	12	12
Proba de resposta múltiple	A2 A7 B1 B2 B5 B7 B8 B9	0	5	5
Proba mixta	A1 A2 A3 A7 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B12 C1 C2 C3	3	0	3
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>? Duración de aproximadamente unha hora e se impartirán no horario aprobado pola xunta do centro.</p> <p>? As clases serán do tipo lección maxistral nas que o/a profesor/a presentará os temas de la asignatura co apoio dos medios audiovisuales necesarios, indicando os/as alumnos/as o máis importante a ter en conta á hora do estudio e recomendándoles capítulos dos libros máis adecuados para a súa maior comprensión.</p> <p>? Incentivarase a participación do/a estudante nas clases, non obstante, nas clases de seminario e titorías, o/a alumno/a ten máis oportunidade para resolver todas aquelas dúbidas que lle tiveran xurdido durante o seu estudio.</p> <p>? O/a profesor/a facilitará o acceso dos/as estudantes a todo o material audiovisual utilizado nas clases, así como outro tipo de material complementario, para que lles sirva na súa aprendizaxe. O acceso os devanditos materiais será ben a través da Campus virtual da Universidade ou ben a través do servizo de reprografía do centro.</p>
Seminario	<p>?Actividade a desenvolver en grupos reducidos, onde resolveranse cuestións e problemas relacionados cos contidos da materia, con apoio e supervisión directa do profesor.</p> <p>?Plantearanse casos prácticos ou ben resolveranse dúbidas.</p>
Traballos tutelados	<p>?Actividades en grupo que pretenden promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor.</p> <p>?Propóñeranse actividades relacionadas con contidos de interés da materia. Os grupos terán unha capacidade máxima de 4 persoas</p> <p>Programa Green Campus - Facultade de Ciencias</p> <p>Para axudar a conseguir un esquema sostible inmediato dos traballos que se realizan nesta materia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Solicitaranse principalmente en formato virtual e soporte informático. Se se fai en papel: <ul style="list-style-type: none"> - Non se utilizarán plásticos. - Empregarase papel reciclado. - Evitarase a realización de borradores.
Proba de resposta múltiple	<p>? Durante o curso realizaranse varias probas de resposta múltiple moi breves (máximo 10 preguntas), utilizando o campus virtual, cada vez que se remate un tema, co fin de estimular ao alumnado a realizar un estudo diario da materia e potenciar unha avaliación continua. Realizaráse únicamente de forma presencial, durante as sesións maxistrais</p>

Proba mixta	<p>?Exame final de ata 3-4 horas de duración que terá preguntas curtas, de resposta múltiple e problemas. Avaliarase a aprendizaxe asociada a todos os contidos desenvolvidos na materia.</p> <p>?Realizarase nas datas aprobadas pola Xunta de Facultade do Centro.</p>
-------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>?Resolveranse as dúbidas que poida ter o/a estudante en canto á teoría impartida nas leccións maxistrais, en resolución de problemas.</p> <p>?Iguamente orientarase o estudante, de xeito persoalizado, na estratexia de estudo da asignatura.</p> <p>?As titorías, en grupo ou personais, realizaranse no despacho das profesoras e/ou a través da aplicación TEAMS. Iguamente poderán realizarse empregando o campus virtual e/ou correo electrónico.</p> <p>?No caso dos traballos tutelados, cada grupo de estudantes deberá concertar unha titoría presencial coas profesoras para discutir a actividade non presencial proposta.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A7 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C7 C8 C9	<p>?Actividades en grupo que pretenden promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor.</p> <p>?Propóñeranse actividades relacionadas con contidos de interese da materia.</p> <p>?Os grupos terán unha capacidade máxima de 4 persoas</p> <p>? O traballo implica:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Presentación oral onde se evaluará: <ol style="list-style-type: none"> 1.- Calidade da información contida na presentación. 2.- Habilidades amosadas na presentación, aptitudes de comunicación. 3.- Capacidade para defende-lo traballo presentado: obxectivo, ideas, desenrolo e argumentos. <ol style="list-style-type: none"> 4.- Presentación: claridade na exposición, vocabulario adecuado e coidado da ortografía 5.- Resposta/defensa das preguntas plantexadas durante a exposición o Informe do traballo que inclúe a análise crítica dos resultados 	10
Proba mixta	A1 A2 A3 A7 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B12 C1 C2 C3	<p>?Exame final de ata 3-4 horas de duración que constará de dúas partes: unha de corte (50%) que inclúe preguntas de resposta breve, tipo test e/ou de ensaio; e outra de solución de problemas (50%) na que evaluará-se a habilidade na aplicación dos contidos teóricos para a resolución de problemas numéricos.</p> <p>? Terá lugar nas datas aprobadas por la Junta de Profesorado del Centro.</p>	80

Proba de resposta múltiple	A2 A7 B1 B2 B5 B7 B8 B9	Realización de varias probas curtas dun máximo de 7 preguntas cada unha. As preguntas poden ser de varios tipos: resposta múltiple, verdadeiro/falso, completar frases, etc. Realizaranse durante as clases maxistras, ao día seguinte ou dos días despois de rematar un tema, Realizaranse unicamente de forma presencial, durante as sesións maxistras, mediante a plataforma udonline. Solo os alumnos presentes na sesión maxistral poderán acceder a realización da proba. Aqueles que accedan desde fóra de aula se lles aplicará a normativa correspondente de plaxio e fraude	10
----------------------------	----------------------------	--	----

Observacións avaliación

Requisitos para aprobar a materia: Para superar a materia é necesario acadar unha cualificación mínima de 4 (sobre un máximo de 10) en cada unha das partes da proba mixta. En calquera das dúas oportunidades de non alcanzarse a cualificación mínima de 4 nas probas anteriores, a materia figurará como suspensa, aínda que a media obtida coas distintas metodoloxías sexa superior a 5 (sobre un máximo de 10). Neste caso a cualificación final outorgada será de 4 (sobre 10). Cualificación "non presentado": Qualquer estudante que realice actividades avaliábeis considérase como presentado sempre e cando as mesmas representen máis do cuarenta por cento da nota global. Segunda oportunidade: A segunda oportunidade en xullo enténdese como una segunda oportunidade de realización da proba mixta final. Consecuentemente, mantéñense as cualificacións obtidas do traballo tutelado e probas de resposta múltiple, mentres que a cualificación da proba mixta da segunda oportunidade substituirá a obtida na proba mixta da primeira oportunidade. É dicir os traballos tutelados e probas de resposta múltiple non serán avaliados de novo na segunda oportunidade. Convocatoria extraordinaria de decembro-É unha oportunidade para facer a proba mixta final. En consecuencia, mantéñense as cualificacións obtidas nas avaliacións do curso anterior, agás a proba final mixta, cuxa cualificación será substituída pola obtida nesta convocatoria. É dicir, na convocatoria de decembro non se poderá reavaliar ningunha outra actividade avaliábeis que non sexa a proba mixta. ? Sucesivos cursos académicos: O proceso de ensinanza-aprendizaxe, incluída a avaliación, refírese a un curso académico, e polo tanto volta a començar de cero co novo curso, é dicir ningunha das cualificacións obtidas durante un curso académico manteráse para o seguinte. ? Matrícula de honra: No caso de que haxa varios estudantes, con idéntica cualificación numérica, que poidan optar á matrícula de honra, se lles convocará a unha proba escrita sempre e cando o número de matrículas as que se poida optar sexa inferior ó de estudantes na devandita situación. Compre sinalar que na segunda oportunidade podera-se optar á matrícula de honra si o número máximo de éstas non se ten cuberto en sua totalidade na primeira oportunidade. Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia. É necesario que o alumnado informe ao profesorado o principio do curso desta situación. Son de aplicación, para ambas oportunidades os anteriores criterios de avaliación. Terase en conta a normativa académica: [https://www.udc.es/es/normativa/academica/Plaxio e fraude na realización de tarefas e/ou probas.](https://www.udc.es/es/normativa/academica/Plaxio_e_fraude_na_realizacion_de_tareas_e_ou_probas)

Será de aplicación o establecido na normativa da Universidade da Coruña ? Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grado e máster universitario: <https://www.udc.es/es/normativa/academica/>

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">· ENGEL, T; REID, P. (2006). QUÍMICA FÍSICA. Pearson Addison Wesley.· ENGEL, T REID, P. (2019). PHYSICAL CHEMISTRY, QUANTUM CHEMISTRY AND SPECTROSCOPY. Pearson Education.· ATKINS, P.W. (2008). QUÍMICA FÍSICA. Panamericana.· ATKINS, P.W., JULIO DE PAULA, JAMES KEELER (2018). PHYSICAL CHEMISTRY. Oxford University Press.· McQUARRIE (1997). PHYSICAL CHEMISTRY. University Science Books.· Vladimir V. Mitin, Dmitry I. Sementsov, Nizami Z. Vagidov, (2010) Quantum Mechanics for Nanostructures, Cambridge University Press.· P. W. Atkins, R. Friedman, Molecular Quantum Mechanics, 5th Ed., Oxford, 2010
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none">· LOWE (2006). QUANTUM CHEMISTRY 3ª Ed.. Elsevier.· RAFF, L.M. (2001). PRINCIPLES OF PHYSICAL CHEMISTRY. Prentice Hall.· HERNANDO, J. M. (1974). PROBLEMAS DE QUÍMICA FÍSICA. Gráficas Andrés Martín.· McQUARRIE (2008). QUANTUM CHEMISTRY. University Science Books.· LEVINE, I.N. (2001). QUÍMICA CUÁNTICA 5ª ed. Prentice Hall.· LEVINE, I.N. (2004). FÍSICOQUÍMICA 5ª edición. McGraw-Hill.· James R. Chelikowsky, (2019) Introductory Quantum Mechanics with MatLab, Wiley.· Cruz, Chamizo, Garriz, (1987), Estructura atómica, Addison Wesley iberoamericana

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Electricidade e Magnetismo/610G04007
Fundamentos de Matemáticas/610G04001
Ampliación de Cálculo/610G04009
Química: Enlace e Estrutura/610G04005
Mecánica e Ondas/610G04002

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Nanociencia e Nanotecnoloxía Computacional/610G04034
Computación Cuántica/610G04035
Estado Sólido/610G04022
Espectroscopía/610G04017

Observacións

Recoméndase o/a estudante repasa-los conceptos teóricos introducidos nas clases de teoría mediante a resolución de cuestións e exercicios propostos que figuran o final de cada tema nos libros recomendados. Desaconséllase estudar ÚNICAMENTE polos apuntes de clase que NUNCA deben substituír á consulta de calquera dos libros recomendados. Pode resultar moi ÚTIL empregar as horas de tutoría para clarear as dúbidas e profundizar nos coñecementos asociados á asignatura. Programa Green Campus - Facultade de Ciencias Para axudar a conseguir un esquema sostible inmediato os traballos / documentos / exames que se realizan nesta materia: a. Solicitaranse principalmente en formato virtual e soporte informático. b. Se se fai en papel: - Non se utilizarán plásticos. - Empregarase papel reciclado. - Evitarase a realización de borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías